

Suvestinė redakcija nuo 2021-12-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [147-5387](#), i. k. 1050STTISAK0002-232

Nauja redakcija nuo 2021-12-23:

Nr. [2-275](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26493

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS
PAREIGŪNŲ IR DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSO PATVIRTINIMO**

2005 m. gruodžio 12 d. Nr. 2-232
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi, 22 straipsnio 8 punktu, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 3 straipsnio 7 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų ir darbuotojų elgesio kodeksą (pridedama).

DIREKTORIUS

POVILAS MALAKAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų
tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 12 d.
įsakymu Nr. 2-232
(Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų
tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 22 d.
įsakymo Nr. 2-275 redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS PAREIGŪNŲ IR DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Kodekso paskirtis

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų ir darbuotojų elgesio kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato pagrindinius Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) pareigūnų ir darbuotojų elgesio principus, reglamentuoja pareigūnų elgesį tarnybos ir ne tarnybos metu.

2 straipsnis. Kodekso tikslas

Kodekso tikslas – apibrėžti veiklos ir elgesio principus, kurių turi laikytis STT pareigūnas ir darbuotojas, kurti kūrybingą ir geranorišką tarnybinę aplinką, ugdyti bendradarbiavimu ir tarpusavio supratimu pagrįstus santykius, didinti visuomenės pasitikėjimą STT, STT veiklos skaidrumą.

3 straipsnis. Kodekso taikymas

Šio kodekso nuostatos privalomai taikomos STT pareigūnams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, įskaitant praktiką STT atliekančius asmenis. Kodekse minima sąvoka „STT pareigūnas“ arba „darbuotojas“ aiškinama kaip apimanti STT pareigūnus ir STT darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį.

4 straipsnis. Kodekso šaltiniai

Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

5 straipsnis. Pagrindinės kodekso sąvokos

1. **Kodekso pažeidimas** – šiame Kodekse nustatytų normų pažeidimas.

2. **Neteisėta dovana** – turtas ar turtinė teisė, neatlygintinai perduoti pareigūnui nuosavybėn, taip pat pareigūno atleidimas nuo turtinės pareigos dovanotojui ar trečiajam asmeniui, neatlygintinos paslaugos, kelionės, apgyvendinimas, pramogos ar kita nauda, kai tai yra ar gali būti susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu jo veiksmams ar sprendimams, susijusiems su tarnybine padėtimi ar tarnybinėmis pareigomis.

3. **Privatus gyvenimas** – pareigūno asmeninis gyvenimas ir veikla, nesusijusi su jo tarnybine ir (ar) viešąja veikla.

4. **STT pareigūno elgesys** – pareigūno tarnybinė veikla (veikimas arba neveikimas), elgesys viešojoje veikloje, privačiame gyvenime ir socialiniuose tinkluose.

5. **Tarnybinė etika** – šiame Kodekse, įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų pareigūno veiklos ir socialinių etiško elgesio normų visuma.

6. **Tarnybinė veikla** – pareigūno veikla, atliekant įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas pareigas.

7. **Viešoji veikla** – pareigūno elgesys visuomenėje ir pareigūno visuomeninė veikla.

8. Kitos šiame Kodekse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme vartojamų sąvokų išaiškinimą.

II SKYRIUS

PAGRINDINIAI STT PAREIGŪNŲ ELGESIO PRINCIPAI

6 straipsnis. Pagrindiniai STT pareigūnų elgesio principai

Pagrindiniai STT pareigūnų elgesio principai yra šie:

- 1) lojalumas valstybei ir STT;
- 2) teisingumas ir nešališkumas;
- 3) sąžiningumas ir nesavanaudiškumas;
- 4) padorumas;
- 5) skaidrumas ir viešumas;
- 6) pavyzdingumas;
- 7) konfidencialumas.

7 straipsnis. Lojalumas valstybei ir STT

1. Lojalumo valstybei ir STT principas apima šiuos reikalavimus STT pareigūnų elgesiui:

1) laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių ir nacionalinės teisės normų ir kitų teisės aktų reikalavimų, pripažinti ir skatinti įstatymo taikymo viršenybę ir vykdyti teismų sprendimus;

2) gerbti valstybę, jos institucijas ir įstaigas;

3) laikytis duotos STT pareigūno priesaikos;

4) elgtis politiškai korektiškai ir nedalyvauti politinėje veikloje;

5) viešai nereikšti asmeninės nuomonės apie valstybės valdžios vykdomą politiką, nes ji gali būti suvokiama kaip oficiali STT pozicija.

2. Lojalumo principo pažeidimu nelaikomas informacijos atskleidimas apie vadovų, bendradarbių ir kitų valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų tarnautojų neteisėtus veiksmus ar aplaidumą.

8 straipsnis. Teisingumas ir nešališkumas

Teisingumo ir nešališkumo principas apima šiuos reikalavimus STT pareigūnų elgesiui:

1) gerbti žmogų, jo orumą, teises ir laisves;

2) kalba, veiksmais ar sprendimais nediskriminuoti asmenų ar visuomenės grupių dėl lyties, seksualinės orientacijos, amžiaus, rasės, religijos ar įsitikinimų, odos spalvos, tautybės ar etninės priklausomybės, šeimyninės padėties ir imtis teisėtų priemonių pastebėtai diskriminacijai STT pašalinti;

3) nusišalinti nuo sprendimų, dėl kurių turimas asmeninis, išankstinis nusistatymas ar gali kilti (kyla) interesų konfliktas;

4) tarnybiniame veikloje nerodyti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

5) konfliktinėse situacijose elgtis nešališkai, ieškoti objektyviausio sprendimo, o nepavykus kreiptis pagalbos į nešališką trečiąją šalį.

9 straipsnis. Sąžiningumas ir nesavanaudiškumas

Sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principai apima šiuos reikalavimus STT pareigūnų elgesiui:

1) nesinaudoti savo tarnybine padėtimi, siekiant paveikti kitų asmenų sprendimus asmeniniams interesams;

2) nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar kita su STT susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;

3) nesinaudoti STT turtu ir teikiamomis galimybėmis ne tarnybinei veiklai, išskyrus teisės aktų numatytais ir leidžiamais atvejais;

4) neturėti asmeninių interesų ir nesiekti bet kokios formos naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams, vykdant savo tarnybines pareigas;

5) nereikalauti ir neprašyti kitų valstybės tarnautojų ir (ar) pareigūnų nepagrįstos ir (ar) neteisėtos pagalbos siekiant naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams, kolegoms, kad nekiltų korupcijos rizika ir abejonių dėl pareigūno objektyvumo, nepriklausomumo, savanaudiškumo ar nepagrįstos naudos.

10 straipsnis. Padorumas

Padorumo principas apima šiuos reikalavimus STT pareigūnų elgesiui:

1) saugoti nepriekaištingą pareigūno ir STT reputaciją;

2) vengti naudotis kito asmens klaidomis ar nežinojimu;

3) tarnybiniėje ir viešojoje veikloje bei privačiame gyvenime, naudojantis saviraiškos bei susirinkimų laisvėmis, elgtis sąžiningai, garbingai ir nežeminti kitų asmenų, institucijų, valdžios ir valstybės;

4) nepriimti neteisėtų dovanų iš asmenų ar organizacijų.

11 straipsnis. Skaidrumas ir viešumas

Skaidrumo ir viešumo principas apima šiuos reikalavimus STT pareigūnų elgesiui:

1) sprendimus priimti vadovaujantis tik teisės aktų normomis;

2) aiškinti STT priimtų sprendimų motyvus visuomenei teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis;

3) siekti, kad visuomenė kuo plačiau būtų supažindinama su įgyvendinamomis antikorupcinėmis priemonėmis, korupcijos padariniais, priežastimis ir rizikomis.

12 straipsnis. Pavyzdingumas

Pavyzdingumo principas apima šiuos reikalavimus STT pareigūnų elgesiui:

1) savo išvaizda, kalba ir elgesiu, laikytis visuotinai pripažintų moralės normų bei etiketo reikalavimų;

2) būti tolerantiškam, punctualiam, pagarbiai elgtis su bendradarbiais ir kitais asmenimis, spręsti konfliktines situacijas taikiai, mandagiai ir konstruktyviai;

3) visada veikti profesionaliai ir humaniškai;

4) pripažinti savo klaidas ir jas taisyti;

5) nepiktnaudžiauti alkoholiu ir psichotropinėmis medžiagomis, nevartoti narkotinių ir toksinių medžiagų;

6) vengti vartoti necenzūrinius žodžius.

13 straipsnis. Konfidencialumas

Konfidencialumo principas apima šiuos reikalavimus STT pareigūnų elgesiui:

1) griežtai laikytis valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios ir kitos neskelbtinos informacijos apsaugos reikalavimų;

2) neatskleisti tretiesiems asmenims ir nenaudoti savo viešojoje veikloje ir privačiame gyvenime informacijos, kuri jam patikėta tvarkyti (naudoti) tarnybiniėje veikloje ar kurią jis sužinojo tarnybos metu.

III SKYRIUS PAREIGŪNŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

14 straipsnis. Reikalavimai pareigūnų tarpusavio santykiams

1. STT pareigūnų tarpusavio santykiai grindžiami pasitikėjimu, sąžiningumu, tolerancija, savitarpio pagalba, taktiškumu ir mandagumu.

2. STT pareigūnai negali siekti, reikalauti ar skatinti, kad vieni kitiems teiktų asmenines paslaugas arba pažeistų teisės aktus ar šio kodekso normas.

3. STT pareigūnai turi padėti vieni kitiems tarnybinėje veikloje, keistis įgyta patirtimi ir žiniomis, laikytis solidarumo su bendradarbiais, pagal galimybes ginti juos nuo nepagrįstos kritikos ir netinkamos įtakos.

4. Tarnybos metu kilusius nesutarimus STT pareigūnai turi pirmiausia stengtis išspręsti tarpusavyje ir tik nepavykus vėliau gali kreiptis į aukštesnius pagal rangą vadovus ar STT psichologą.

5. STT pareigūnai turi netrukdyti bendradarbių darbui, be pagrindo nesidomėti jų veikla, neklaidinti bet kokiais būdais.

15 straipsnis. Reikalavimai vadovavimo pareigas užimantiems STT pareigūnams

Vadovavimo pareigas einantis pareigūnas STT privalo:

- 1) mandagiai, korektiškai ir pagarbiai bendrauti su visais darbuotojais;
- 2) būti reiklus ir teisingas pavaldiniams, savo elgesiu ir darbu rodyti tinkamą pavyzdį;
- 3) nerodyti savo simpatijų ar antipatijų pavaldiniams ir kitiems darbuotojams;
- 4) būti iniciatyvus ir dėti visas pastangas, kad kolektyve būtų sukurta darbinga ir draugiška aplinka, užkirstas kelias konfliktams, šalinant nesutarimų priežastis;
- 5) duoti aiškius nurodymus ar pavedimus;
- 6) pastabas dėl pavaldinių klaidų ir darbo trūkumų reikšti korektiškai, jei įmanoma – nedalyvaujant kitiems STT pareigūnams;
- 7) paskirstyti darbą kolektyve taip, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės ir kvalifikacija;
- 8) sudaryti galimybes pavaldiniams reikšti savo nuomonę tarnybiniais klausimais ir ją išklausti;
- 9) deramai įvertinti pavaldinių darbo pasiekimus;
- 10) netoleruoti asmens įžeidinėjimo ar žeminimo.

16 straipsnis. Pareigūnų santykiai su vadovais

1. STT pareigūnas, bendraudamas su vadovais, turi elgtis mandagiai, korektiškai ir pagarbiai, privalo vykdyti teisėtus jų įsakymus ar nurodymus. Pastebėjęs vadovo klaidą, pareigūnas turi taktiškai apie tai pranešti savo tiesioginiam vadovui, jei įmanoma – nedalyvaujant kitiems STT pareigūnams.

2. STT pareigūnas privalo nevykdyti aukštesnio pagal pavaldumą vadovo įsakymo ar nurodymo, prieštaraujančio įstatymui ar viršijančio vadovo tarnybinius įgaliojimus. Apie tokį įsakymą ar nurodymą pranešama teisės aktų nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Draudimai STT pareigūnams

STT pareigūnams draudžiama:

- 1) viešai neigiamai vertinti bendradarbių asmenybę ir kompetenciją;
- 2) menkinti bendradarbių darbą;
- 3) priekabiauoti bet kokia forma;
- 4) kitaip savo elgesiu žeminti pareigūno ir STT vardą.

IV SKYRIUS

STT PAREIGŪNŲ ELGESIO TAISYKLĖS

18 straipsnis. Reikalavimai pareigūnų elgesiui tarnybos metu

STT pareigūnas tarnybos metu privalo:

- 1) nepažeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų, o susidūręs su kitų asmenų rengiamais, vykdomais ar padarytais teisės pažeidimais pagal galimybes padaryti viską, kad jie būtų nutraukti ir įstatymų nustatyta tvarka įvertinti;
- 2) savo tarnybines pareigas atlikti nepriekaištingai, laiku, efektyviai, profesionaliai ir dalykiškai bendradarbiaudamas su STT pareigūnais, o prireikus ir su kitų valstybės ir savivaldybių įstaigų ir institucijų atstovais;
- 3) gilintis į atliekamų darbų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, nevilkinti atliekamų darbų;
- 4) priimti argumentuotus sprendimus ir veikti, vadovaudamasis tik įstatymais ir viešuoju interesu;
- 5) vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, visus kylančius konfliktus spręsti taip, kad būtų apginti viešieji interesai;
- 6) susidūręs su skirtingais kai kurių interesų grupių, bendradarbių ir kitų asmenų reikalavimais, nedaryti nepagrįstų išimčių;
- 7) nusišalinti nuo užduoties vykdymo, jeigu yra interesų konfliktas arba turima informacijos, kad privataus pobūdžio aplinkybės gali pakenkti viešiesiems interesams;
- 8) dalyvaudamas pirkimų veikloje laikytis Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose ir pirkimuose gairių;
- 9) būti savikritiškas, atsakyti už savo priimtus sprendimus ir atliktus darbus;
- 10) kontroliuoti kylančias neigiamas emocijas ir suvaldyti su jomis susijusį elgesį;
- 11) pagarbiai išklaudyti asmenis ir imtis visų teisėtų priemonių jiems padėti, dėmesingai reaguoti į asmenų prašymus ir siūlymus, o nepagrįstus prašymus atmesti taktiškai ir argumentuotai;
- 12) tarnybinį pažymėjimą ir ženklą naudoti tik vykdant tarnybines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka ir saugoti;
- 13) nuolat tobulinti savo kalbos ir bendravimo kultūrą;
- 14) rūpintis tinkama ir tvarkinga išvaizda, tvarka darbo vietoje.

19 straipsnis. Reikalavimai pareigūnų elgesiui ne tarnybos metu

STT pareigūnas ne tarnybos metu privalo:

- 1) elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio normas – savo elgesiu, drausme, kultūra ir išvaizda rodyti pavyzdį kitiems asmenims;
- 2) patekęs į konfliktinę situaciją, dėl kurios gali nukentėti STT pareigūno reputacija, nedelsdamas apie tai pranešti savo tiesioginiam vadovui;
- 3) nepiktnaudžiauti einamomis pareigomis, nenaudoti dokumentų, patvirtinančių einamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, siekdamas paveikti kitus asmenis priimti jam ar kitam asmeniui palankų sprendimą;
- 4) privatų gyvenimą tvarkyti taip, kad nenukentėtų pareigūno ir STT reputacija;
- 5) derinant viešąjį ir privatų gyvenimą, laikytis šio kodekso pagrindinių elgesio principų.

20 straipsnis. Veiksmai korupcinio ar neskaidraus elgesio situacijose

Šio Kodekso priede STT pareigūnams ir darbuotojams pateikiamos rekomendacijos dėl korupcinio ar neskaidraus elgesio situacijų valdymo. Priede nenumatyti atvejai ir rekomendacijos nėra laikomi priežastimi atleisti nuo atsakomybės STT pareigūnus.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis. Supažindinimas ir atsakomybė

STT pareigūnai supažindinami su Kodeksu per STT elektroninę dokumentų valdymo sistemą. STT pareigūnai už šio Kodekso pažeidimus traukiami tarnybinėn atsakomybėn

Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

REKOMENDACIJOS DĖL KORUPCINIO AR NESKAIDRAUS ELGESIO SITUACIJŲ

Šiame Kodekso priede pateikiami pavyzdiniai galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejai ir rekomenduotini STT pareigūnų bei darbuotojų veiksmai su jais susidūrus. STT pareigūnai ir darbuotojai privalo žinoti, kad pagal jų elgesį, sprendimus ir pasisakymus visuomenė, STT partneriai, kitos organizacijos formuoja požiūrį į STT veiklą ir tarnybinę etiką. STT pareigūnas ar darbuotojas privalo savo elgesiu rodyti, kad netoleruoja ir nepalaiko korupcijos ar kitokio neskaidraus elgesio.

1. Svarbu žinoti, kaip elgtis, kai siūlomas kyšis Jums atliekant darbo funkcijas. Vien pažadas, susitarimas, reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį yra baigtas nusikaltimas, nekalbant apie kyšio fizinį perdavimą, t. y. pradėti ikiteisminį tyrimą galima ir asmeniui nepriėmus kyšio fiziškai. Jeigu Jums, atliekančiam tarnybines pareigas, duodami pinigai, daiktai, dovanų čekiai, maisto produktai, gėrimai ar kitos vertybės, siūlomos nemokamos paslaugos, darbai, nuolaidos ir t. t., t. y. kyšis, rekomenduojame elgtis vadovaujantis toliau pateikiamomis rekomendacijomis:

1.1 Išsiaiškinkite asmens ketinimą. Kyšio perdavimas kartu su pateikiamais dokumentais (pvz., pinigų, daiktų ar pan.), jų palikimas tarnybinėse ar kitose patalpose, automobiliuose ir pan. gali rodyti asmens ketinimą, todėl pasistenkite išsiaiškinti, ar asmens veiksmai yra tyčiniai ir skirti Jus papirkti.

1.2. Įvertinkite riziką, nes asmenys, teikdami kyšį (pvz.: kartu su dokumentais, palikdami, perduodami, atsiųsdami „dovanėles“ ir t. t.) siekia paveikti sprendimus, išvengti tam tikrų faktų fiksavimo, neigiamos informacijos nustatymo ir pan., todėl turi būti vertinami kaip potencialūs nusikaltimo vykdytojai, o jų pateikiama informacija, dokumentai ar kiti objektai turi būti detaliai patikrinti ir tinkamai įvertinti.

1.3. Neprovokuokite duoti kyšio, nebandykite „padėti apsispręsti“. Elkitės ramiai, savo atsisakymą priimti neteisėtą atlygį išreikškite aiškiai ir trumpai, venkite diskusijų. Jei pinigai ar kiti daiktai buvo palikti netyčia, paprašykite juos kuo greičiau pasiimti. Jei asmuo atsisako tai padaryti, žodžiu, raštu, telefonu ar elektroniniu būdu nedelsdami praneškite STT Saugumo skyriaus viršininkui ar kitiems šio skyriaus pareigūnams.

1.4. Įvykus papirkimo faktui, žodžiu, raštu, telefonu ar elektroniniu būdu nedelsdami praneškite STT Saugumo skyriaus viršininkui ar kitiems šio skyriaus pareigūnams, nesant tokios galimybės, būtinai informuokite STT budėtoją tel. 8 5 266 3333. Užsirašykite ar kitaip įsidėmėkite tikslus papirkėjo duomenis, jo išvaizdą ir aprangą. Kyšio davėją informuokite, kad jis turės palaukti, kol atvyks ikiteisminio tyrimo pareigūnai. Jei kyšio davėjas pasišalino iš įvykio vietos, visą informaciją perduokite atvykusiems STT pareigūnams.

1.5. Įsidėmėkite kyšio dalyką – koks tai daiktas, jei pinigai – kiek ir kokių kupiūrų, koks jų nominalas, kokia valiuta, kiekis, į ką įdėta ar įpakuota (pvz., į maišelį, voką ir pan.), su kokiais dokumentais ar daiktais pateiktas ir kt. Svarbu tai, kada tiksliai ir kur buvo įdėtas ar paliktas kyšis (pvz., atneštuose dokumentuose, kabinete po stalu, tarnybiniame automobilyje ant galinės sėdynės ir pan.). Pasistenkite paduotą kyšį laikyti papirkėjui matomoje, bet nepasiekiamoje vietoje.

1.6. Apsaugokite įvykio vietą, jeigu pinigai, daiktai buvo palikti ant stalo, įkišti į stalčių ar numesti ant žemės, o papirkėjas pasišalino, palikite juos ten, kur yra, ir nelieskite rankomis, imkitės visų būtinų priemonių įvykio vietai apsaugoti, neleiskite tokioje vietoje kitiems asmenims ką nors liesti.

1.7. Praneškite visada, kai Jums atliekant tarnybines pareigas asmenys teikia ar palieka kyšį. Informuokite tiesioginį vadovą, kartu dirbančius darbuotojus, STT Saugumo skyriaus viršininką, kitus šio skyriaus pareigūnus ar STT budėtoją.

1.8. Pasistenkite nustatyti įvykio liudytojus, kurie galėjo matyti papirkimo ar bandymo

papirkti faktą (tai gali būti Jūsų kolegos ar kiti asmenys), užsirašykite jų duomenis ir kontaktinius telefonus, esant galimybei paprašykite palaukti, kol atvyks ikiteisminio tyrimo pareigūnai.

1.9. Jei STT pareigūnui ar darbuotojui yra siūlomas kyšis už bet kokią buvusį, esamą ar būsimą sprendimo priėmimą ar kitą elgesį, jis privalo nedelsdamas surašyti tarnybinį pranešimą STT direktoriui, kuris įvertinęs pateiktą informaciją priima atitinkamą sprendimą dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo. Surašydami išsamų tarnybinį pranešimą, nurodykite tikslų įvykio laiką, vietą, kyšio dalyką (daiktų, pinigų kiekį, valiutą, kupiūras, daiktus ar kitas vertybes), įvykio liudytojus, aprašykite asmens veiksmus duodant kyšį, jo nurodytus papirkimo motyvus ir priežastis bei kitas reikšmingas aplinkybes.

1.10. Atsiminkite, kad ikiteisminio tyrimo duomenys yra neskelbtini, nekomentuojami. STT poziciją visuomenei teikia Komunikacijos skyrius ir (ar) STT vadovybė.

2. Jei STT pareigūnui ar darbuotojui yra įteikiama dovana, būtina įvertinti visas aplinkybes ir galimas rizikas, ar ji teisėta, t. y. ar ji atitinka STT darbuotojų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas gautų dovanų ir reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, įvertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarkos [aprašo nuostatas](#).

2.1. Leistinos reprezentacinės dovanos su valstybės ar kitokia simbolika (kalendoriai, knygos ar kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai) ir nedidelės vertės dovanos (pvz., raktų pakabukai, rašymo priemonės, užrašų knygelės, kepuraitės, marškinėliai, puodeliai, gairėlės, maisto produktai ir pan.), kurių vertė mažesnė nei 150 Eur, STT vidiniam registravimui neperduodamos ir nevertinamos, tačiau jei tokių dovanų vertė viršija 150 Eur, jos yra laikomos valstybės nuosavybe.

2.2. Tarptautinis protokolas ir tradicijos – tarptautinės mandagumo taisyklės, kurių valstybė ir jos atstovai laikosi, norėdami parodyti deramą pagarbą kitai valstybei ir jos atstovams, kartu išlaikydami savo valstybės prestižą bei nacionalinį orumą. Tarptautinės tradicijos yra istoriškai įtvirtintos kultūros formos – apeigos, ritualai, papročiai, simboliai, vertybės, vaizdiniai, elgsena ir kt., perduodami iš kartos į kartą. STT dalykinių susitikimų, derybų, konferencijų metu leistinas įprastinis vaišingumas, atitinkantis visuotinas etiketo normas (pvz., vanduo, kava, arbata, saldumynai, užkandžiai ir pan.).

2.3. Prieš apsisprendžiant priimti ar teikti dovana, turėtų būti įvertinti šie kriterijai dėl dovanų priimtumo:

2.3.1. dovanos įteikimo aplinkybės: priežastis, vieta, laikas, būdas, dovanos pobūdis;

2.3.2. dovanos vertė, ypač jei ji akivaizdžiai didesnė, nei įprastos reprezentacinės dovanos;

2.3.3. dovanojimo dažnumas ir periodiškumas (net ir smulkios, simbolinės dovanos, jei jos dovanojamos dažnai, turėtų kelti susirūpinimą);

2.3.4. dovana teikiančio asmens ketinimai Jūsų atžvilgiu (tai jis daro iš mandagumo ar pagarbos Jums, o gal turėdamas ketinimų palankiu sau būdu paveikti Jūsų būsimus sprendimus, tiesiogiai ar netiesiogiai atsidėkoti už priimamus ar ankstesnius sprendimus);

2.3.5. ar su dovanotoju nesiėlgėte dviprasmiškai, savo elgesiu leisdami jam susidaryti klaidingą nuomonę, kad dovanos (atsidėkojimo) iš jo laukiate ir tikėtės;

2.3.6. ar priėmęs (įteikęs) dovana galėsite jaustis laisvas nuo bet kokių galimų įsipareigojimų dovanotojui (apdovanotajam);

2.3.7. galbūt didžioji ar net absoliuti Jūsų tarnybinių funkcijų dalis yra susijusi su būsimu dovanotoju (apdovanotoju), todėl, priėmus iš jo dovana ar ją įteikus, tektų nusišalinti nuo atitinkamų tarnybinių klausimų sprendimo (pvz., dovana teikiama vykstant viešiesiems pirkimams, deryboms su atitinkamu tiekėju ar po sutarties sudarymo, pirkimų laimėjimo ir pan.);

2.3.8. ar Jums būtų patogų ir nekeltų jokio psichologinio diskomforto (rūpesčių) tai, jog dovanos gavimo (įteikimo) faktas taps viešai visiems (kolegoms, interesantams, žiniasklaidai, plačiai visuomenei) žinomu;

2.3.9. ar esate pasirengę skaidriai deklaruoti dovana ir jos šaltinį savo institucijai ir jos interesantams, savo bendradarbiams, žiniasklaidai ir visai visuomenei.

2.4. Neteisėtoms dovanoms nepriimamos. Jei tokios dovanos yra atsiunčiamos (paštu, kurjerių tarnyba, elektroninėmis priemonėmis ir pan.), perduodamos per trečiuosius asmenis, jos turi būti nedelsiant grąžinamos. Dovanotojams būtina paaiškinti dovanų nepriėmimo

priežastis (žodžiu, el. paštu ar pan.) ir galimas rizikas. Apie dovanų, neatitinkančių teisės aktų reikalavimų, siūlymą, pristatymą, teikimą ar bet kokią spaudimą dėl atitinkamų sprendimų, privalu nedelsiant informuoti Saugumo skyriaus viršininką ar jį pavaduojantį asmenį.

2.5. Jei dovana teikiama ne STT pareigūnui ar darbuotojui, bet STT, kaip institucijai (juridiniam asmeniui), ji perduodama STT turto nurašymo, dovanų ir liekamųjų medžiagų vertinimo ir turto nuvertėjimo vertinimo [komisijai](#), kuri priima atitinkamą sprendimą dėl dovanos įtraukimo į STT apskaitą.

3. Jei STT pareigūnas ar darbuotojas vykdydamas savo pareigas susiduria su viešųjų ir privačių interesų konflikto situacija (tikėtinu ar realiu konfliktu), jis privalo nedelsdamas nusišalinti nuo bet kokio sprendimo priėmimo ir jokia forma toliau nedalyvauti vykdant tarnybinį pavedimą bei, paaiškinant interesų konflikto aplinkybes, surašyti tarnybinį pranešimą. Pareiga nusišalinti ir su tuo susiję veiksmai vykdomi atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo [11 straipsnio nuostatas](#). Nešališkumo pažeidimui konstatuoti nebūtina nustatyti, kad asmuo pasiekė norimą rezultatą ir (ar) dėl savo dalyvavimo priimant sprendimą gavo naudos, pakanka to, kad asmuo nesiėmė priemonių interesų konfliktui savo veikloje išvengti (nenušalino, nedeklaravo). Apie aplinkybes, kurios gali sukelti ar sukelti interesų konfliktą, būtina nedelsiant pranešti Saugumo skyriaus viršininkui ar kitiems šio skyriaus pareigūnams. Pateikiant privačių interesų deklaracijas būtina vadovautis STT pareigūnų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, kurie privalo deklaruoti privačius interesus, privačių interesų deklaracijų pateikimo ir saugojimo tvarkos [aprašo nuostatomis](#).

4. Jei STT pareigūnas ar darbuotojas susiduria su asmenimis, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai domisi įslaptinta ar kita neskaidytina informacija, registrų duomenimis, bando padaryti galimai neteisėtą įtaką dėl priimamų sprendimų arba susitikimų ar kitokio susižinojimo, galinčio turėti reikšmės STT ir STT darbuotojų saugumui ar nepriklausomumui, būtina vadovautis atitinkamomis STT tarnybos darbuotojų susitikimų, kitokio susižinojimo ir jų atžvilgiu vykdytos lobistinės veiklos deklaravimo tvarkos [aprašo nuostatomis](#).

5. Jei STT pareigūnas ar darbuotojas susiduria su asmenimis, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai bando padaryti galimai neteisėtą įtaką STT darbuotojams dėl jų atžvilgiu vykdytos lobistinės veiklos deklaravimo ir šios veiklos priežiūros, būtina vadovautis atitinkamomis STT tarnybos darbuotojų susitikimų, kitokio susižinojimo ir jų atžvilgiu vykdytos lobistinės veiklos deklaravimo tvarkos [aprašo nuostatomis](#).

6. Jei STT pareigūnas ar darbuotojas pastebi neteisėtą ar neskaidrią savo kolegų veiklą, spaudimą, priekabiavimą, mobingą ar patyčias darbe, rekomenduotina nedelsiant apie tai pranešti Saugumo skyriaus viršininkui arba pateikti informaciją [vidiniu pranešimų kanalu](#) (pazeidimai@stt.lt ar užpildant numatytą formą). Informacija apie pažeidimus STT yra nagrinėjama vadovaujantis Informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje tikrinimo tvarkos [aprašo nuostatomis](#).

7. Jei STT pareigūnas ar darbuotojas susiduria su klausimais ar neaiškiomis situacijomis ir nežino, kaip elgtis elektroninėje erdvėje, rekomenduotina vadovautis STT pareigūnų elgesio viešojoje elektroninėje erdvėje [aprašo nuostatomis](#).

8. Dėl visų korupcinio ar neskaidraus elgesio situacijų STT pareigūnai bei darbuotojai gali ir turi konsultuotis (gauti rekomendacijas) su Saugumo skyriaus viršininku ar kitais šio skyriaus pareigūnais.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Įsakymas

Nr. [2-50](#), 2016-02-01, paskelbta TAR 2016-02-01, i. k. 2016-02032

Įsakymas dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 2-232 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų elgesio kodekso patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Įsakymas

Nr. [2-275](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26493

Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 2-232 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų elgesio kodekso patvirtinimo“ pakeitimo